

Грищенко Юрій, ПЗС

1. Довести, що в однооб'єктній категорії справедлива імплікація:

$$\forall x (x \circ x = 1_m) \Rightarrow a \circ b = b \circ a$$

$$\exists \forall x (x \circ x = 1_m) \text{ впливає } (a \circ b) \circ (a \circ b) = 1_m$$

$$(a \circ b \circ a \circ b) \circ b = 1_m \circ b = b$$

$$a \circ b \circ a \circ (b \circ b) = a \circ b \circ a \circ 1_m = a \circ b \circ a$$

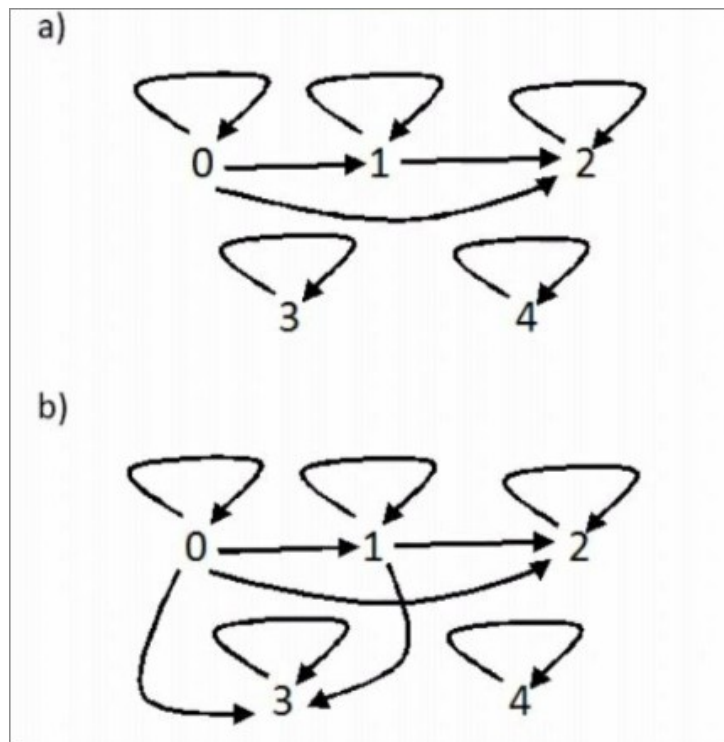
$$\text{Отже } a \circ b \circ a = b$$

$$(a \circ b \circ a) \circ a = b \circ a$$

$$a \circ b \circ (a \circ a) = a \circ b \circ 1_m = a \circ b$$

$$\text{Отже } a \circ b = b \circ a$$

2. В категорії предпорядку знайти 2×3 .

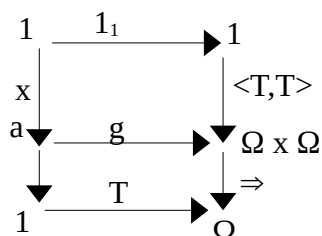

а) Для існування добутку 2×3 повинні існувати морфізми $pr_2: 2 \times 3 \rightarrow 2$ та $pr_3: 2 \times 3 \rightarrow 3$. Маємо лише одне відображення в 3, отже єдине можливе значення для pr_3 це $pr_3: 3 \rightarrow 3$, тоді єдиним можливим добутком $2 \times 3 \in 3$. Але в категорії не задано морфізму $pr_2: 3 \rightarrow 2$, звідси 3 не є добутком 2×3 , отже такого добутку не існує.

б) Добутком є 1, маємо $pr_2: 1 \rightarrow 2$, $pr_3: 1 \rightarrow 3$. Необхідно перевірити пари морфізмів $f: 0 \rightarrow 2$, $g: 0 \rightarrow 3$. Бачимо, що існує єдиний морфізм $h: 0 \rightarrow 1$ для якого $h \circ pr_2 = f$, $h \circ pr_3 = g$.

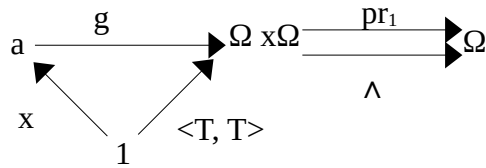
3. Довести $\langle T, T \rangle \circ \Rightarrow = T$

Розглянемо діаграму 3.1:

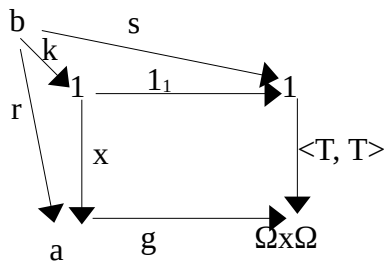
де g — мономорфізм, який є порівнювачем пари $\wedge : \Omega \times \Omega \rightarrow \Omega$ і $pr_1 : \Omega \times \Omega \rightarrow \Omega$.

Підберемо x так, щоб верхній квадрат діаграми був декартовим. Для цього розглянемо діаграму:

Тоді існує єдиний $x : 1 \rightarrow a$ такий, що $x \circ g = \langle T, T \rangle$.

Розглянемо наступну діаграму:

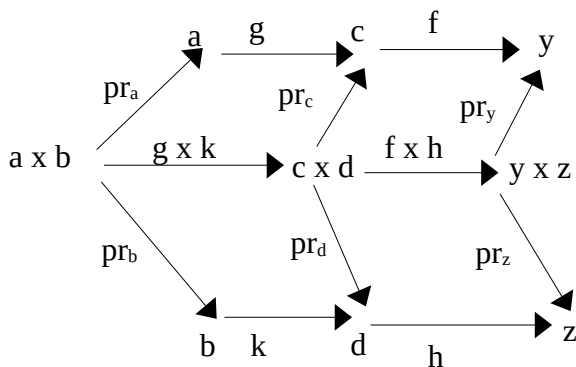
Нехай $r \circ g = s \circ \langle T, T \rangle$. Тоді при $k = s$ верхній трикутник комутує. Покажемо, що нижній трикутник комутує:

$k \circ x \circ g = k \circ \langle T, T \rangle = r \circ g$. Скоротивши на g одержуємо $k \circ x = r$.

Таким чином верхній квадрат діаграми 3.1 є декартовим. Верхній і нижній квадрати діаграми 3.1 декартові, отже за лемою про квадрати зовнішній квадрат теж декартовий. Звідси $\langle T, T \rangle \circ \Rightarrow = T$

5. Довести $(g \times k) \circ (f \times h) = (g \circ f) \times (k \circ h)$

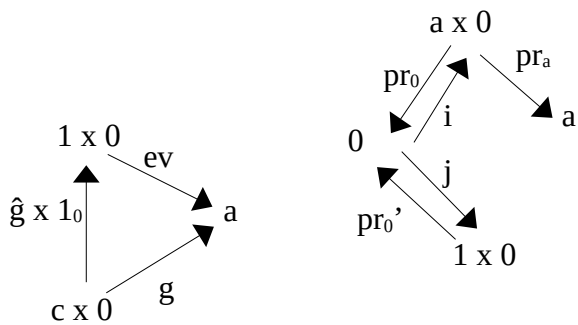
Розглянемо діаграму

Ліва та права частини діаграми комутують з означення функторного добутку ($g \times k$ та $y \times z$ відповідно), отже діаграма комутує. Тобто $(g \times k) \circ (f \times h) = \langle pr_a \circ (g \circ f), pr_b \circ (k \circ h) \rangle$. При цьому $(g \times k) \circ (f \times h)$ єдиний морфізм, при якому вона комутує, отже за визначенням він є функторним добутком $(g \circ f) \times (k \circ h)$.

4. Довести $a^0 \cong 1$

a^0 — експоненціал 0 і a . Необхідно доказати, що 1 — також експоненціал 0 і a . Розглянемо діаграми:

1 — кінцевий елемент, отже для будь-якого c існує єдиний $\hat{g}: c \rightarrow 1$.

Для декартової замкнутої категорії з початковим об'єктом 0 маємо $0 \cong a \times 0$ та $0 \cong c \times 0$. Звідси отримуємо комутативність правої діаграми. Отже можна задати $ev = pr_0' \circ i \circ pr_1$.

Отже, за визначенням, 1 є експоненціалом a і 0 , звідси $a^0 \cong 1$.